Mateřská škola Netřebice, okres Nymburk příspěvková organizace	
Školní vzdělávací program	
Č.j.: 26/2026	Účinnost od: 1.9.2026
Spisový znak: 3.1.1	Skartační znak: A 10
Projednáno na pedagogické radě dne: 25.8.2026	

Školní vzdělávací program

pro předškolní vzdělávání

Motto: „V rytmu přírody, s úctou k tradici, učíme se ze země a rosteme spolu.“

Název: **„Rok na vsi“**

…….

Mgr. Šárka Dvořáková
ředitelka

Obsah

1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE 4

2. OBECNÁ CHARAKTERISTIKA ŠKOLY 5

2.1 ZÁKLADNÍ VIZE A SMĚŘOVÁNÍ ŠKOLY 5

3. VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE PRO ROZVOJ KOMPETENCÍ A GRAMOTNOSTÍ 5

4. PODMÍNKY PŘEDŠKOLNÍHO VZDĚLÁÁNÍ VZDĚLÁVÁNÍ 6

4.1 VĚCNÉ (MATERIÁLNÍ) PODMÍNKY INTERIÉRU A PŘÍRODNÍ ZAHRADY 6

4.2 ŽIVOTOSPRÁVA A PSYCHOHYGIENA (PROGRAM SKUTEČNĚ ZDRAVÁ ŠKOLA) 6

4.3 PSYCHOSOCIÁLNÍ PODMÍNKY A ADAPTACE DĚTÍ V HETEROGENNÍ TŘÍDĚ 7

4.4 PERSONÁLNÍ A PEDAGOGICKÉ PODMÍNKY 8

4.5 SPOLUÚČAST RODIČŮ A KOMUNITNÍ ŽIVOT 8

4.6 ORGANIZACE VZDĚLÁVÁNÍ A REŽIM DNE 9

4.6.1 DLOUHODOBÉ PROJEKTY, PROGRAMY A TRADIČNÍ AKCE 10

4.7 VZDĚLÁVÁNÍ DĚTÍ SE SPECIFICKÝMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI (PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ) 11

4.7.1 PODMÍNKY PRO VZDĚLÁVÁNÍ DĚTÍ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI (SVP) 11

4.7.2 PODMÍNKY PRO VZDĚLÁVÁNÍ DĚTÍ NADANÝCH A MIMOŘÁDNĚ NADANÝCH 12

4.7.3 JAZYKOVÁ PŘÍPRAVA DĚTÍ S ODLIŠNÝM MATEŘSKÝM JAZYKEM (OMJ) 12

4.7.4 PODMÍNKY PRO VZDĚLÁVÁNÍ DĚTÍ OD DVOU DO TŘÍ LET 12

4.8 ŘÍZENÍ MATEŘSKÉ ŠKOLY 12

4.9 ORGANIZACE VZDĚLÁVÁNÍ MIMO BUDOVU ŠKOLY 13

4.10 POVINNÉ PŘEDŠKOLNÍ VZDĚLÁVÁNÍ 14

4.11 INDIVIDUÁLNÍ VZDĚLÁVÁNÍ DĚTÍ A PODMÍNKY OVĚŘOVÁNÍ 14

4.12 DISTANČNÍ VÝUKA A JEJÍ FORMY 14

5. CHARAKTERISTIKA VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU 15

5.1 HLAVNÍ VZDĚLÁVACÍ CÍLE PROGRAMU (VIZE ROZVOJE DÍTĚTE) 16

6. VZDĚLÁVACÍ OBSAH (KURIKULUM) 17

6.1 INTEGROVANÝ BLOK I: „KDYŽ SE POLE UKLÁDÁ A SPÍŽE PLNÍ“ 18

6.2 INTEGROVANÝ BLOK II: „KDYŽ MRÁZ MALUJE A TRADICE HŘEJÍ“ 20

6.3 INTEGROVANÝ BLOK III: „KDYŽ SE ZEMĚ PROBOUZÍ A TRADICE OŽÍVAJÍ“ 22

6.4 INTEGROVANÝ BLOK IV: „KDYŽ SLUNCE PÁLÍ A LOUKA VONÍ“ 24

7. EVALUAČNÍ SYSTÉM A PEDAGOGICKÁ DIAGNOSTIKA 26

7.1 PEDAGOGICKÁ DIAGNOSTIKA DĚTÍ (OREGONSKÁ METODA) 26

7.2 DĚTSKÁ PORTFOLIA A SEBEHODNOCENÍ 26

7.3 EVALUACE NA ÚROVNI PEDAGOGICKÉHO TÝMU 26

7.4 SPOLUÚČAST RODINY A ZPĚTNÁ VAZBA 27

7.5 EVALUACE ZMĚN KURIKULA A ODŮVODNĚNÍ TRANSFORMAČNÍHO PROCESU 27

7.6 ZDŮVODNĚNÍ STRATEGICKÝCH ZMĚN V ŠVP 27

7.7 EVALUACE DOPADŮ NA KOMUNITU A KULTURU ŠKOLY 28

9. SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY A ZDROJŮ 29

NÁRODNÍ LEGISLATIVNÍ DOKUMENTY A KURIKULA 29

METODIKA ZAČÍT SPOLU A PEDAGOGICKÁ DIAGNOSTIKA 29

ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA, PŘÍRODNÍ ZAHRADA A UDRŽITELNOST 29

STIMULAČNÍ PROGRAMY A SPECIFICKÉ VZDĚLÁVÁNÍ 29

ELEKTRONICKÉ A INTERNETOVÉ ZDROJE 29

10. SEZNAM POUŽITÝCH ZKRATEK 30

CENTRA AKTIVIT (CA) – PROGRAM ZAČÍT SPOLU 30

ŠKOLSKÁ LEGISLATIVA A NÁRODNÍ PROGRAMY 30

PARTNERSKÉ ORGANIZACE A INSTITUCE 30

1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

Adresa:	MATEŘSKÁ ŠKOLA NETŘEBICE, okres Nymburk Netřebice 80 288 02 NYMBURK
Právní forma:	příspěvková organizace
Telefon:	+420 325 652 103, + 420 605 400 697
E-mail:	ms.netrebice@seznam.cz
IČO:	75031566
Zřizovatel:	Obecní úřad Netřebice Netřebice, 288 02 Nymburk
Typ zařízení:	Mateřská škola s celodenním provozem
Provoz MŠ:	6:30 – 16:30
Počet tříd:	1
Max. kapacita:	28 dětí (s výjimkou od zřizovatele)
Počet zaměstnanců:	6
Ředitelka školy:	Mgr. Šárka Dvořáková
Platnost dokumentu:	od 1. 9. 2023 do vytvoření nového dle potřeby

Projednáno na pedagogické radě dne 25.8.2026

Vytvořil kolektiv pedagogů:	Mgr. Šárka Dvořáková, Mgr. Andrea Votavová, DiS., Iveta Špidlenová

2. OBECNÁ CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Mateřská škola Netřebice, okres Nymburk, příspěvková organizace, má přiznanou právní subjektivitu od 1. 1. 2003. Od 1. 12. 2012 je zapsána v rejstříku škol s povolenou maximální kapacitou **28 dětí** (při využití povolené výjimky od zřizovatele). Jsme státní, jednotřídní mateřská škola s celodenním provozem a věkově heterogenním (smíšeným) složením třídy.

Sídlíme v patrové, postupně zmodernizované historické budově původní školy, která prošla rozsáhlými stavebními úpravami a průběžnou obměnou vnitřního vybavení tak, aby plně vyhovovala členění interiéru do center aktivit programu **Začít spolu**. K budově náleží předzahrádka, prostorný dvůr a rozlehlá zahrada, která byla z iniciativy pedagogického týmu revitalizována do podoby certifikované **Přírodní zahrady**. Zahrada je vybavena herními prvky, pískovištěm a novým **zastřešeným altánem**, který slouží jako plnohodnotná venkovní učebna a badatelské zázemí. Je využívána v dopoledních i odpoledních hodinách po celý rok v závislosti na sezónních proměnách přírody.

V těsném sousedství školy se nachází lipový park a obecní fotbalové hřiště s herními prvky, které slouží jako další cíle našich pravidelných vycházek. Do mateřské školy docházejí děti zpravidla od 3 do 6 let, ve specifických případech jsou integrovány děti mladší tří let a děti s odkladem školní docházky. Všichni zaměstnanci školy úzce spolupracují na vytváření klidné, bezpečné a inspirativní atmosféry pro celkovou pohodu dětí, rozvoj jejich samostatnosti a tvořivosti. Proces učení a průběžná sebereflexe práce (Oregonská metoda) jsou pro nás stejně hodnotné jako samotný výsledek vzdělávání.

Pedagogický sbor je odborně kvalifikovaný, zkušený a průběžně se profesně vzdělává v oblastech moderní pedagogiky, EVVO a digitální gramotnosti. Naše Přírodní zahrada úspěšně vyvažuje polohu školy v zemědělské krajině a nabízí dětem unikátní zelený prostor pro každodenní přímý kontakt s přírodou, volný pohyb na čerstvém vzduchu a aktivní prožívání venkovského roku.

2.1 Základní vize a směřování školy

- **Celkový rozvoj a partnerství:** Udržovat dobré jméno školy, usilovat o její prosperitu a modernizaci tak, aby byla vyhledávanou vzdělávací institucí rodinného typu.
- **Respektující a harmonické učení:** Podporovat všestranný rozvoj osobnosti dítěte, jeho individuální potenciál a vnitřní motivaci k poznání. Naší ambicí není výkonnostně přetížené dítě, ale dítě zdravě sebevědomé, zvídavé, stabilní a spokojené.
- **Otevřená komunitní škola:** Být vstřícnou organizací pro děti, rodiče i širší veřejnost. Aktivně se zapojovat do společenského života obce Netřebice, upevňovat mezigenerační vazby se seniory a vytvářet u dětí trvalý vztah k regionu a úctu k hmotnému i nehmotnému kulturnímu dědictví vsi.

3. VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE PRO ROZVOJ KOMPETENCÍ A GRAMOTNOSTÍ

Hlavní vzdělávací strategií naší školy pro rozvoj klíčových kompetencí a základních gramotností (čtenářské, matematické, přírodovědné a nově digitální) je **metodika Začít spolu** a učení v **Centrech aktivit (CA)**.

- **Kompetence k učení, matematická a přírodovědná gramotnost** jsou strategicky rozvíjeny skrze sebeřízené objevování a pokusy v centrech *Pokusy a objevy (PAO)* a přímo na *Přírodní zahradě s altánem*.
- **Kompetence komunikativní a čtenářská gramotnost** jsou systematicky posilovány každodenním rituálem sdílení v *Ranním kruhu* a badatelskou prací s textem/atlasy v centru *Knihy a písmena (KNP)* (projekt *Česko čte dětem*).
- **Kompetence sociální, personální a k řešení problémů** rozvíjíme strategií týmové kooperace a dělby rolí v malých skupinkách v rukodělných koutcích *Dílna (DÍL)*, *Domácnost (DOM)* a při konstruktivních hrách v *Kostky/auta (KOA)*.

- **Digitální kompetence** je cíleně a vyváženě rozvíjena zařazováním moderních technologií v centru *Interaktivní tabule (IT)* a využíváním digitálních badatelských nástrojů (digitální mikroskopy/lupy, tablety k dokumentaci přírody).

  Naše zapracování: Tuto kapitolu plně pokrývá podrobný popis práce v centrech aktivit programu Začít spolu.

4. PODMÍNKY PŘEDŠKOLNÍHO VZDĚLÁÁNÍ VZDĚLÁVÁNÍ

4.1 Věcné (materiální) podmínky interiéru a Přírodní zahrady

Mateřská škola sídlí v patrové, postupně modernizované budově bývalé základní školy. Vnitřní i venkovní prostory jsou uspořádány tak, aby plně vyhovovaly bezpečnostním, hygienickým i estetickým normám a vizuálně i prakticky podporovaly činnostní pojetí vzdělávání dětí v programu **Začít spolu** a na **Přírodní zahradě**.

Interiér a Centra aktivit

Prostorové uspořádání interiéru třídy je plně přizpůsobeno metodice Začít spolu. Učební prostory prošly celkovou modernizací a jsou členěny do jasně definovaných a zavedených **center aktivit** (DOM, KNP, PAO, STH, DÍL, KOA, IT, ATE, DIV). Hračky, didaktické pomůcky a materiály jsou umístěny v otevřených, pro děti snadno přístupných policích. Toto uspořádání stimuluje samostatnou volbu dětí, jejich odpovědnost za pracovní prostor a bezpečný úklid.

Škola klade důraz na rozvoj polytechnického myšlení, badatelských dovedností a digitální gramotnosti dětí v souladu se Strategií 2030+. Interiér je vybaven moderním digitálním koutkem s Interaktivní tabulí (IT) a specifickými badatelskými nástroji (digitální lupy a mikroskopy). V materiálním vybavení dáváme přednost přírodním, otevřeným materiálům (tzv. *loose parts* – dřevěné špalíky, kaštany, semena, kamínky), které rozvíjejí tvořivost dětí.

Z hygienického a provozního hlediska budova disponuje hlavní toaletou u třídy a specifickou „spodní“ toaletou v mezipatře, která je vybavena sprchovým koutem a slouží pro rychlou hygienu dětí při pobytu venku na zahradě.

Exteriér: Přírodní zahrada a Venkovní učebna

Budova školy se nachází v klidném venkovském prostředí a je obklopena předzahrádkou, prostorným dvorem a rozlehlou, certifikovanou **Přírodní zahradou MŠ Netřebice**. Zahrada byla z iniciativy týmu zrevitalizována, aby dětem poskytovala unikátní zelený prostor pro každodenní kontakt s přírodou a environmentální výchovu.

Venkovní zázemí tvoří:

Venkovní zastřešený altán: Funguje jako plnohodnotná venkovní učebna a badatelské centrum pro tvořivou práci, pokusy a výuku za každého počasí.

Prvky pro ekovýchovu a program Skutečně zdravá škola: Vyvýšené záhony pro pěstování zeleniny a bylinek, hmyzí hotely, kompostér a pítka pro ptactvo.

Herní a relaxační zóny: Herní prvky, pískoviště, hmatový/senzorický chodník a dostatek travnaté plochy pro volný pohyb na čerstvém vzduchu.

Děti mají zajištěn bezpečný přístup k veškerému zahradnímu nářadí. V jarních a letních měsících se do prostor zahrady a altánu přenáší maximum dopoledních i odpoledních činností včetně stolování. V okolí školy plně využíváme přilehlý lipový park a obecní fotbalové hřiště, které vhodně doplňují naši venkovní vzdělávací nabídku.

4.2 Životospráva a psychohygiena (Program Skutečně zdravá škola)

Školní jídelna s vlastní kuchyní připravuje nutričně vyváženou stravu výhradně pro potřeby naší mateřské školy. Mateřská škola Netřebice je aktivně zapojena do mezinárodního programu **Skutečně zdravá škola**, který nám pomáhá zajišťovat vysokou kvalitu stravování a zároveň realizovat systematické vzdělávání o jídle. Naším cílem je nabízet dětem pokrmy, které jsou chutné, zdravé a připravené z kvalitních, čerstvých a lokálních surovin. Pomáháme jim získat představu o tom, odkud jídlo pochází, jak se pěstuje nebo vyrábí a

porozumět vztahům mezi stravou a světem, ve kterém žijí. Plněním nastavených kritérií programu usilujeme o získání certifikátů v těchto čtyřech oblastech:

Angažovanost a kultura stravování,
Kvalita jídla a místo jeho původu,
Vzdělávání o jídle a stravování,
Místní společenství a spolupráce.

Vedoucí školní jídelny ve spolupráci s kuchařkou pečlivě sleduje skladbu jídelníčku, jeho pestrost, vhodnost a důsledně se řídí moderními nutričními doporučeními. Svačiny jsou částečně samoobslužné (s dodržením hygienických pravidel) – děti si samy mažou pomazánky a volí si množství jídla. Do jídla děti nikdo nenutí.
V mateřské škole je zajištěn celodenní pitný režim. V interiéru mají děti na výběr čistou vodu, vodu ochucenou ovocem či bylinkami z naší zahrady, neslazené čaje nebo mléko. Během pobytu na Přírodní zahradě je z bezpečnostních důvodů (předcházení bodnutí hmyzem) podávána výhradně čistá pitná voda. Pedagogové vedou děti ke správným hygienickým návykům, péči o vlastní zdraví a sami jim jdou svým chováním příkladem.

Rytmus dne a pobyt venku
Děti potřebují ke své spokojenosti pravidelný denní rytmus a řád. Program a veškeré dění jsou však zároveň flexibilní, aby učitelky mohly citlivě reagovat na aktuální situace, zájmy a potřeby dětí či individuální požadavky rodičů (např. úprava času příchodu či odchodu).
Každý den je dětem umožněn dostatek pobytu venku s ohledem na aktuální klimatické podmínky a kvalitu ovzduší. Přednost dáváme spontánním činnostem a badatelskému objevování na naší Přírodní zahradě před organizovanými procházkami po vsi. Během volné hry na zahradě podporujeme přirozenou zvídavost dětí, získávání samostatných zkušeností a potřebu přirozeného pohybu. V jarních a letních měsících přenášíme maximum vzdělávacích činností do venkovních prostor a zastřešeného altánu.
Dostatek volného pohybu je zajištěn i ve vnitřních prostorách MŠ, kde s ohledem na bezpečnost využíváme třídu upravenou pro volnou pohybovou hru. Respektujeme dětskou potřebu aktivity i odpočinku. Po obědě děti relaxují na lehátkách, starší předškoláci na podložkách. Každé dítě má v označené přihrádce své osobní lůžkoviny. Čas odpočinku využíváme k rozvoji předčtenářské gramotnosti v rámci projektu *Česko čte dětem* (každodenní četba literatury, poslech pohádek, vyprávění či zpěv). Děti, které nemají potřebu spánku, jsou po krátké klidové relaxaci vedeny ke klidným hrám v centrech aktivit (KNP, STH, ATE), kreslení nebo k plnění specifických úkolů pro předškoláky tak, aby nerušily spící mladší kamarády.

4.3 Psychosociální podmínky a adaptace dětí v heterogenní třídě

Vytváření bezpečné, přátelské a stimulující atmosféry je pro naši mateřskou školu prioritou. Klademe důraz na spolupráci, komunikaci a samostatnost na všech úrovních: mezi učitelkami a dětmi, dětmi navzájem, v rámci celého pracovního týmu i ve vztahu k rodině dětí. Mateřská škola Netřebice plně doplňuje rodinnou výchovu, respektuje její specifika, hodnoty a posiluje její působení. Důsledně se řídíme Úmluvou o právech dítěte – veškeré kroky a úkony zaměstnanců jsou vždy činěny v nejlepším zájmu dítěte.

Adaptace nových dětí
Při nástupu dítěte do mateřské školy klademe mimořádný důraz na pozvolnou, individuálně přizpůsobenou adaptaci. Vzhledem k tomu, že se často jedná o první separační zkušenost dítěte od rodičů, přistupují učitelé i rodina k tomuto kroku s maximální citlivostí. Adaptační doba a její konkrétní průběh vycházejí z osobní dohody mezi rodiči a pedagogem. Naším cílem je posílení pocitu jistoty, bezpečí a bezproblémového nástupu do MŠ, proto doporučujeme zvykat dítě na pobyt v zařízení pozvolna a v úzké součinnosti s rodinou.

Pedagogický styl a klima heterogenní třídy
Učitelky plně respektují individuální potřeby dětí, jejich osobní tempo, specifické zájmy a nadání. Uplatňujeme partnerský pedagogický styl s nabídkou, který počítá s aktivní spoluúčastí a samostatným rozhodováním dětí. V našem programu jsme inspirováni metodikou **Začít spolu**, která děti přirozeně učí volbě, samostatnosti, ale i zodpovědnosti při výběru z nabízených činností v centrech aktivit.

Využíváme výhradně formativní, pozitivní hodnocení. Stavíme na silných stránkách dítěte a na tom, co již bezpečně umí, aby prožívalo pocit úspěchu. Případný neúspěch se učíme společně pojmenovat, vnímat ho jako přirozenou součást učení a s přibývajícím věkem za něj přijímat odpovědnost. Všechny děti mají v kolektivu rovnocenné postavení. Denní režim je natolik flexibilní, aby děti nebyly stresovány spěchem; na přechody mezi jednotlivými fázemi dne jsou vždy včas a citlivě upozorňovány.
Pedagogové cíleně nepodporují nezdravou soutěživost, rivalitu či porovnávání dětí mezi sebou (striktně se vyhýbáme motivacím typu *„Kdo bude první...“*, *„Kdo to zvládne nejrychleji...“*). Naopak v heterogenní třídě systematicky podporujeme vzájemnou spolupráci, empatii a ohleduplnost – jak při řízených činnostech v centrech aktivit, tak při volné hře, stolování, hygieně nebo převlékání v šatně. Prakticky tak děti učíme, že jejich osobní svoboda končí tam, kde začíná svoboda a práva druhých lidí.
K zajištění psychické pohody, jistoty a bezpečí dětí i dospělých slouží jasně stanovená **Pravidla společného soužití**. Tato pravidla vytvářejí děti společně s učitelkami na počátku školního roku a jsou ve třídě trvale k dispozici i v přehledné obrázkové (piktogramové) podobě. Jsme si vědomi toho, že děti se nejvíce učí nápodobou, proto všichni dospělí v MŠ Netřebice fungují jako pozitivní vzory. Naším trvalým cílem je atmosféra vzájemné důvěry, ohleduplnosti, laskavosti a přirozené podpory.

4.4 Personální a pedagogické podmínky

Pedagogický sbor mateřské školy plně splňuje zákonné podmínky odborné a pedagogické kvalifikace. Všichni pedagogičtí pracovníci jednají, komunikují a pracují profesionálním a profesionálně etickým způsobem v souladu se společnými pravidly školy. Tým funguje na principech otevřené spolupráce, vzájemného respektu, sdílení dobré pedagogické praxe a vzájemné zastupitelnosti.

Profesní rozvoj a profilace týmu
Pedagogický tým se systematicky a cíleně vzdělává v rámci Dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků (DVPP). V souvislosti s novou koncepcí školy se pedagogové nově profilují v **metodických postupech programu Začít spolu** a v oblasti **environmentální výchovy (EVVO)** pro plnohodnotné a odborné využívání certifikované Přírodní zahrady a venkovní učebny – altánu. Vzdělávání pedagogů se zaměřuje také na rozvoj digitální gramotnosti v souladu se Strategií 2030+ tak, aby moderní technologie (interaktivní tabule, tablety) učitelky ovládaly a využívaly vyváženě jako badatelský a diagnostický nástroj.

Spolupráce a týmová kultura
Ve třídě je plně zajištěno nezbytné překrývání přímé pedagogické činnosti dvou učitelek v dopoledních hodinách (minimálně 2,5 hodiny), což týmu umožňuje naplňovat individuální přístup v centrech aktivit a badatelské projekty na zahradě. Součástí personálního zajištění je **pozice asistenta (školního asistenta nebo asistenta pedagoga)**, který je obsazován flexibilně podle aktuálních finančních možností a specifických potřeb dětí ve třídě.
Asistent je vnímán jako **rovnocenný partner pedagoga v inkluzivním vzdělávání**; úzce spolupracuje s učitelkami při vyrovnávání rozdílů mezi dětmi, podporuje individualizaci v centrech aktivit a pomáhá vytvářet celkově harmonické prostředí třídy. Všichni pedagogičtí i provozní zaměstnanci (včetně školní jídelny a kuchyně) pracují jako provázaný kooperující tým [msnetrebice.cz]. Mezi zaměstnanci vládne atmosféra důvěry, vzájemné podpory a laskavosti, což přímo vytváří stabilní, klidné a pozitivní psychosociální klima pro duševní pohodu dětí.

4.5 Spoluúčast rodičů a komunitní život

Spolupráce se zákonnými zástupci dětí je postavena na principech otevřeného partnerství, oboustranné důvěry a respektu. Rodiče vnímáme jako klíčové partnery ve vzdělávacím procesu, kteří mají právo být informováni o individuálních pokrocích svých dětí a spolupodílet se na dění v mateřské škole.

Rodič jako aktivní partner (Začít spolu)
V souladu s filozofií programu Začít spolu nejsou rodiče pouze pasivními diváky, ale jsou aktivně zváni přímo do vzdělávacího procesu. Rodiče mají možnost zapojit se do činností v centrech aktivit, kde mohou dětem

představit své povolání, záliby, tradiční řemesla nebo rodinné recepty. Pravidelné individuální konzultace nad dětskými portfolii (triády: učitel-rodič-dítě) slouží ke společnému hodnocení a plánování dalších vzdělávacích kroků dětí.

Odborná poradenská podpora rodiny
Mateřská škola podporuje rodinnou výchovu a pomáhá rodičům v péči o dítě. Škola aktivně a transparentně informuje zákonné zástupce o možnostech **spolupráce se školskými poradenskými zařízeními**, klinickými logopedy, očními specialisty či dalšími odborníky. Nabízíme rodičům včasnou poradenskou podporu, citlivé řešení vzniklých výchovných či vývojových situací, směřování do odborných pracovišť a možnost zapůjčení odborné literatury z naší interní knihovny.

Plynulý přechod do základní školy
Velkou pozornost věnujeme plynulému a bezproblémovému přechodu předškoláků do základního vzdělávání. V úzké součinnosti se zákonnými zástupci realizujeme odpolední bloky zaměřené na školní zralost (stimulační program *Maxík*). Pořádáme pro rodiče tematická **komunitní setkání a přednášky** na téma školní zralosti, správné výživy či první pomoci dětí. Společně s rodiči vyhodnocujeme připravenost dítěte na roli školáka, doporučujeme pedagogické postupy a pomáháme zmírnit obavy z přechodu do nové životní etapy.

Propojení s obcí, seniory a mezigenerační vazby
Mateřská škola úzce spolupracuje se zřizovatelem – **Obcí Netřebice** – a je pevně ukotvena v sociálním a společenském životě na vsi. Zásadním prvkem naší komunitní koncepce je **záměrné budování mezigeneračních vazeb**. Ve spolupráci s obcí pořádáme **pravidelné společné výlety dětí a místních seniorů**, které přirozenou cestou rozvíjejí u dětí empatii, úctu ke starším a sdílení životních zkušeností. Děti pro netřebické seniory pravidelně připravují tematické besídky, tvořivá setkání a kulturní vystoupení u příležitosti svátků a tradičních venkovských událostí.
Rodiče, rodinní příslušníci, senioři i široká veřejnost jsou rovněž aktivně zapojováni do společných **zahradních brigád** na Přírodní zahradě a zúčastňují se slavností, které propojují školku s tradicemi regionu (např. *Velikonoční tvořivé dílničky, Podzimní dýňování, Rozsvěcení vánočního stromu, Masopustní průvod Netřebicemi*). Mateřská škola tak plní funkci přirozeného, živého kulturního a komunitního centra, které spojuje všechny generace v obci.

4.6 Organizace vzdělávání a režim dne

Organizační zajištění chodu mateřské školy reaguje na možnosti dětí. Zohledňuje jejich věkové zvláštnosti, biorytmus a aktuální potřeby. Vzdělávání se uskutečňuje v průběhu celého dne. Prolíná se všemi činnostmi a situacemi. Pedagogové citlivě vyvažují spontánní a řízené aktivity. V maximální míře využívají koncept prožitkového učení.
Vzdělávání probíhá frontálně, skupinově i individuálně. Frontální charakter má činnost dětí obvykle výjimečně. Využívá se v rámci motivace, ranního kruhu či rituálů. V řízených činnostech upřednostňujeme skupinovou práci. Ta probíhá v centrech aktivit, která si dětí volí. Všechny aktivity podněcují děti k vlastní iniciativě. Podporují tvořivé experimentování a práci vlastním tempem. Důležitá je radost ze hry a z učení.
Vždy důsledně dbáme na osobní soukromí dětí. Pokud to dítě potřebuje, má možnost volby. Může se uchýlit do klidového koutku. Nemusí se účastnit společných hromadných činností.
Do mateřské školy přijímáme děti zpravidla od 3 let. Přijímací řízení probíhá v souladu s legislativou. Informace o zápisu zveřejňujeme rozhlasem, plakáty a na webu. Maximální kapacita třídy je 28 dětí. V dopoledních hodinách zajišťujeme souběžné působení dvou učitelek. Překrývání činí minimálně 2,5 hodiny. To umožňuje naplňovat individuální ráz vzdělávání. Ve třídě působí také asistent jako partner učitele. Pomáhá vyrovnávat rozdíly mezi dětmi. Zajišťuje potřebné zázemí, klid a bezpečí dětí.
Provozní doba mateřské školy je **6:30 – 16:30 hodin**. Režim dne je volný a flexibilní. Pružně se přizpůsobuje aktuálním potřebám vzdělávacích programů. Vždy jsou zachovány zákonné intervaly mezi jídly. Samozřejmostí je dostatečný pobyt venku na Přírodní zahradě.

4.6.1 Dlouhodobé projekty, programy a tradiční akce

Tyto programy tvoří stálou nadstavbovou nabídku naší mateřské školy. Nejsou izolovány, ale prolínají se každodenním životem v centrech aktivit, na Přírodní zahradě i v komunitním životě obce Netřebice.

- **Skutečně zdravá škola:** Celoškolní program zaměřený na kulturu stravování, pěstování na Přírodní zahradě, využívání vlastních výpěstků a rozvoj udržitelných zdravých návyků [msnetrebice.cz].
- **Stimulační program Maxík:** Akreditovaný program pro předškoláky a děti s odkladem školní docházky. Probíhá v odpoledních hodinách a systematicky rozvíjí dovednosti pro úspěšný start v základní škole.
- **Česko čte dětem:** Každodenní rituál rozvoje předčtenářské gramotnosti a citových vazeb, který zařazujeme v centru *Knihy a písmena (KNP)* před odpoledním odpočinkem.
- **Cvičíme se Sokolem:** Pravidelné zařazování pohybových činností rozvíjejících hrubou motoriku, koordinaci a radost z přirozeného pohybu na zahradě i ve třídě.
- **Logopedická prevence:** Skupinové i individuální logopedické chvilky k upevňování správné výslovnosti a mluvního apetitu dětí pod vedením proškoleného pedagoga (ve spolupráci s klinickým logopedem a PPP a SPC v Nymburk).
- **Angličtina v MŠ:** Odpolední zájmový kroužek pro přihlášené starší i mladší děti zaměřený na hravé seznamování s cizím jazykem skrze písničky, říkadla a pohybové hry.
- **Kurz plavání:** Pravidelný plavecký výcvik realizovaný v Relaxačním centru Labe, který rozvíjí pohybové dovednosti a ozdravná opatření dětí.
- **Kulturní akce obce:** Tradiční vystoupení dětí a společné aktivity budující mezigenerační vazby s netřebickými seniory a zřizovatelem obcí Netřebice.

🕒 Rámcový přehled dne

- **06:30 – 08:00** | Scházení dětí, ranní spontánní hry podle individuálních potřeb v jednotlivých centrech aktivit (DOM, KNP, PAO, STH, DÍL, KOA, IT, ATE, DIV).
- **08:00 – 08:45** | Ukončení ranních her, úklid center, ranní komunitní kruh, pohybové aktivity a cvičení.
- **08:45 – 09:15** | Hygiena, dopolední svačina.
- **09:15 – 09:45** | Řízená činnost a badatelské učení v zavedených centrech aktivit (kontinuální týdenní rotace skupin) nebo celotřídní práce např. s interaktivní tabulí (IT), logochvilky nebo angličtina.
- **09:45 – 11:45** | Pobyt venku (vycházky po okolí Netřebic, cílené činnosti na Přírodní zahradě a ve venkovním altánu).
- **11:45 – 12:10** | Rozvíjení sebeobsluhy, hygiena, oběd ve školní jídelně.
- **12:10 – 12:30** | Hygiena, příprava na odpočinek, odchod dětí domů po obědě (vyzvedávání v čase 12:20–12:30).
- **12:30 – 14:00** | Odpočinek a relaxace podle individuálních potřeb dětí. Každodenní rituál předčítání literárních děl a poslech pohádek v rámci projektu *Česko čte dětem*. Klidové aktivity a specifické stimulační programy pro předškoláky a nespící děti.
- **14:15 – 14:35** | Hygiena, odpolední svačina.
- **14:40 – 16:30** | Spontánní individuální a skupinové hry podle zájmu dětí ve třídě nebo na Přírodní zahradě, pokračování didaktických her, odpolední zájmové kroužky (Angličtina, Logopedie, Vaření, Výtvarné dílny), rozcházení dětí.

💡 Charakteristika jednotlivých forem a činností

Spontánní činnosti dětí
Prolínají se celým dnem s hlavním časovým vymezením během ranních her, pobytu venku a odpoledních činností. Děti mají svobodu volby partnera i koutku pro hru. Je respektováno právo dítěte na soukromí, individuální tempo a pasivní odpočinek v klidové zóně.

Řízené činnosti
Jsou plánovány záměrně na základě integrovaných bloků, věku a schopností dětí mezi 9:15 a 9:45 hodinou. Využívají rotaci v centrech aktivit, projektové vyučování a vyváženě integrují moderní digitální technologie (IT).

Pohybové činnosti
Tvoří podstatný pilíř dne (ranní cvičení, jóga, zdravotní a relaxační cviky, kruhové tréninky, projekt *Cvičíme se Sokolem*). Děti zapojujeme do přípravy nářadí a dáváme jim prostor pro vlastní pohybovou tvořivost.

Pobyt venku
Probíhá celoročně na Přírodní zahradě, v zastřešeném altánu, na místním hřišti a v okolní krajině Netřebic. V letních měsících se na zahradu přenášejí veškeré možné činnosti včetně stolování. Délka pobytu se upravuje pouze podle aktuálních klimatických podmínek a stavu ovzduší.

Odpolední odpočinek
Je plně individualizován. Děti s nižší potřebou spánku nejsou nuceny k ležení na lehátku – po krátké klidové relaxaci při čtené pohádce přecházejí ke klidným činnostem v centrech aktivit (KNP, STH, ATE), kreslení nebo didaktickým úkolům pro předškoláky tak, aby nerušily spící děti.

Strava a pitný režim
V rámci programu *Skutečně zdravá škola* vedeme děti při stravování k maximální samostatnosti, estetice a kultuře stolování. Doba podávání stravy je stabilní (svačina 8:45, oběd 11:45, svačina 14:15). Pitný režim je zajištěn celodenně s nabídkou čisté vody, vody s ovocem a bylinkami ze zahrady, neslazených čajů, mléka a ovocných šťáv.

Hygiena a ozdravná opatření
Děti provádějí hygienu samostatně podle svých potřeb, vždy s ohledem na jejich soukromí. Při pobytu na zahradě plně využívají spodní toalety v mezipatře budovy, kde je v případě potřeby k dispozici také sprcha. Mezi ozdravná opatření patří pravidelné, intenzivní větrání všech prostor, sledování teploty ve třídě a zařazování zdravotně-preventivních cviků.

Prázdninový provoz
V době letních prázdnin je provoz MŠ omezen po dohodě se zřizovatelem (Obcí Netřebice), přičemž informace o termínech a upravené provozní době jsou rodičům oznámeny minimálně 2 měsíce předem.

4.7 Vzdělávání dětí se specifickými vzdělávacími potřebami (Podmínky vzdělávání)

Při zajišťování podmínek pro specifické skupiny dětí vycházíme z principů inkluze. Uplatňujeme individuální přístup a rovnost příležitostí pro každé dítě. Vzdělávání organizujeme ve věkově heterogenní (smíšené) třídě. Využíváme podnětné a diferencované prostředí center aktivit (Začít spolu). Specifické potřeby dětí přirozeně propojujeme s praktickými činnostmi v Přírodní zahradě a badatelském altánu. Cílem školy je vytvořit optimální materiální, personální i organizační zázemí. Každé dítě tak dostává možnost plně rozvinout svůj osobní a sociální potenciál

4.7.1 Podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami (SVP)

Podmínky pro vzdělávání dětí musí odpovídat individuálním potřebám. Tyto podmínky stanovuje Školský zákon. Dále je určuje Vyhláška č. 27/2016 Sb. Učitel zjišťuje osobnostní specifika těchto dětí. Pro úspěšné vzdělávání dětí s podpůrnými opatřeními zabezpečujeme vhodné zázemí. Vycházíme z principů inkluze, individualizace a rovného přístupu.

- **Materiální podmínky:** Třída je uspořádána do přehledných center aktivit programu Začít spolu. To dětem se SVP usnadňuje orientaci v prostoru. Pomůcky v centrech aktivit jsou plně variabilní. Učitelka

je materiálně přizpůsobuje úrovni motorických či kognitivních schopností dítěte. Využíváme speciální ergonomické pomůcky, piktogramy a vizuální opory.
- **Personální a organizační podmínky:** Klíčovou podmínkou je působení asistenta (pedagoga, asistenta pedagoga). Důležitý je také souběh dvou učitelek v dopoledních hodinách. Uplatňujeme principy diferenciace při plánování činností. Realizujeme všechna stanovená podpůrná opatření při vzdělávání. V případě potřeby snižujeme počet dětí ve třídě. Děje se tak v souladu s platnou legislativou.
- **Diagnostika a spolupráce:** Pro děti se SVP vypracovává škola Plán pedagogické podpory (PLPP). Vytváříme také Individuální vzdělávací plán (IVP). Spolupracujeme se zákonnými zástupci dětí. Úzce kooperujeme s specializovanými poradenskými pracovišti. Pro hodnocení dětí závazně využíváme Oregonskou metodu. Ta citlivě zachycuje individuální pokroky dětí v jejich vlastním tempu. Podporujeme rozvoj dovedností zaměřených na samostatnost a sebeobsluhu. Výstupy odpovídají věku a stupni přiznaného znevýhodnění.

4.7.2 Podmínky pro vzdělávání dětí nadaných a mimořádně nadaných

Nadané děti vnímáme jako skupinu se specifickými potřebami, která vyžaduje neustálou motivaci a rozvíjení jejich potenciálu.

- **Strategie v CA:** Otevřené a podnětné prostředí center aktivit (např. *Pokusy a objevy*, *Knihy a písmena*) dává nadaným dětem svobodu jít v úkolech do větší hloubky. Pokud předškolák v jarním bloku zvládne základy, v centru *KNP* nezůstává u poznávání písmen, ale vytváří např. vlastní popisky k věcem, zvířatům, rostlinám.
- **Environmentální a IT rozměr:** Nadané děti cíleně zapojujeme do složitějších badatelských úkolů na zahradě (práce s mikroskopem v altánu, vedení týmu při zahradních pracích, tvorba složitých logických mandal v *STH*).

4.7.3 Jazyková příprava dětí s odlišným mateřským jazykem (OMJ)

Škola poskytuje cílenou podporu dětem s odlišným mateřským jazykem (OMJ) s cílem usnadnit jim integraci do kolektivu a zajistit hladký přechod do ZŠ.

- **Strategie a rituály:** Hlavním nástrojem je každodenní prožitkové učení, ranní a reflexivní kruh, kde děti komunikují na základě prožívaných situací (přenos zážitků skrze putovní přírodniny).
- **Vizuální podpora:** V centrech aktivit využíváme vizuální komunikační karty (obrázkové návody, piktogramy), které dítěti s OMJ pomáhají pochopit zadaný úkol bez jazykové bariéry. Jazykovou zásobu rozvíjíme skrze lidové písně, říkadla v centru *Divadlo* a logopedické chvilky.

4.7.4 Podmínky pro vzdělávání dětí od dvou do tří let

Vzhledem k věkově smíšené třídě (heterogenní kolektiv) věnujeme zvýšenou pozornost specifickým biologickým a psychologickým potřebám dětí mladších tří let.

- **Adaptace a bezpečí:** Hlavním cílem je plynulá, individualizovaná adaptace a navázání citové vazby s učitelkou. Respektujeme individuální potřebu spánku, hygienické návyky a potřebu bezpečí.
- **Prostředí třídy a zahrady:** Centra aktivit jsou vybavena bezpečnými, smyslově podnětnými materiály. Na Přírodní zahradě mají tyto děti prostor pro bezpečný senzomotorický rozvoj (hmatový chodník, bezpečné objevování písku a hlíny) a je jim přizpůsoben odpočinkový režim dne.

4.8 Řízení mateřské školy

Vedení školy aktivně řídí a podněcuje pedagogický rozvoj školy v souladu s koncepcí jejího rozvoje. Systematicky vyhodnocuje stav ve všech klíčových oblastech pedagogických procesů i v oblasti

managementu. Systém autoevaluace školy je promyšlený a efektivní, přičemž vytváří optimální podmínky pro zkvalitňování vzdělávání každého dítěte a měření účinnosti zaváděných opatření.
Rozsah povinností zaměstnanců, vymezení jejich práv a odpovědností stanovují pracovní smlouvy, popisy práce, vnitřní organizační řád a pracovní řád. Všechny zaměstnankyně jsou aktivně zapojeny do spoluřízení mateřské školy a pracují jako kooperující tým.

📣 Informační systém a komunikace
Informační systém školy je tvořen pravidelnými pedagogickými a provozními poradami, které jsou plánovány s předstihem i operativně na základě aktuálních potřeb. Předávání informací uvnitř týmu probíhá osobně, prostřednictvím zápisů z porad, oběžníků a e-mailové komunikace.
Směrem k zákonným zástupcům a veřejnosti škola využívá e-mailový kontakt ms.netrebice@seznam.cz. Veškeré zásadní informace jsou transparentně dostupné na webových stránkách MŠ, na informačních nástěnkách v prostorách školy a nově prostřednictvím komunikační platformy (WhatsApp skupina pro operativní zprávy).

📈 Profesní rozvoj a klima školy
Vedení školy cíleně pečuje o relevantní potřeby každého pedagoga a jeho profesní rozvoj (DVPP se zaměřením na program Začít spolu, environmentální výchovu a rozvoj digitální gramotnosti). Vytváří podmínky pro sdílení příkladů dobré praxe a výměnu zkušeností s dalšími školami. Na začátku školního roku pedagogové zpracovávají svůj Plán osobního profesního rozvoje (POPR), který reflektuje jejich individuální cíle a koresponduje se strategickými záměry mateřské školy.
Ředitelka školy systematicky vyhodnocuje práci všech zaměstnanců, pozitivně je motivuje a podporuje jejich vzájemnou spolupráci. Klíčovým nástrojem rozvoje týmu je pravidelné poskytování formativní zpětné vazby. V mateřské škole vládne přátelská, bezkonfliktní atmosféra postavená na vzájemné důvěře a toleranci, což přímo ovlivňuje psychosociální klima třídy a pohodu dětí.

📝 Plánování a autoevaluace
Pedagogové společně plánují vzdělávací nabídku na úrovni Týdenních plánovacích listů v souladu se ŠVP a principy programu Začít spolu. Tradiční rigidní třídní vzdělávací programy jsou nahrazeny flexibilním plánováním a průběžnou obměnou pomůcek v zavedených centrech aktivit.
Kontrolní, diagnostické (Oregonská metoda) a evaluační činnosti směřují k praktickým změnám vedoucím ke zvyšování kvality pedagogické i provozní práce. Důležitým autoevalučním prvkem je zpětná vazba od rodičů. Na konci školního roku (a u nově přijatých dětí v rámci adaptace) rodiče vyplňují evaluační dotazník. Jeho výsledky jsou analyzovány, slouží jako podklad pro jednání se zřizovatelem (Obcí Netřebice) a jsou zásadním ukazatelem pro další strategické směřování mateřské školy.

4.9 Organizace vzdělávání mimo budovu školy

Škola organizuje školní výlety, tematické exkurze a další akce související s výchovně-vzdělávací činností bez přerušení provozu. Kulturní a doprovodné akce jsou cíleně vybírány k doplnění či rozšíření aktuální vzdělávací nabídky a integrovaných bloků ŠVP. K zajištění bezpečnosti dětí při pobytu mimo místo vzdělávání stanovuje ředitelka školy počet pedagogických pracovníků a doprovodného personálu tak, aby byly striktně dodrženy platné právní předpisy a vyhlášky. Konkrétní poměr počtu dětí na jednoho dospělého definuje Školní řád.

4.10 Povinné předškolní vzdělávání

Předškolní vzdělávání se organizuje pro děti zpravidla ve věku od 3 do 6 let, nejdříve však pro děti od 2 let. Od počátku školního roku, který následuje po dni, kdy dítě dosáhne 5 let věku, do zahájení povinné školní docházky, je předškolní vzdělávání povinné, není-li stanoveno jinak.
Zákonný zástupce je povinen přihlásit dítě k zápisu k předškolnímu vzdělávání v kalendářním roce, ve kterém mu tato povinnost začíná. Nepřihlášení dítěte k povinnému předškolnímu vzdělávání je považováno za přestupek podle příslušného ustanovení Školského zákona.
Dítě plnící povinné předškolní vzdělávání se přednostně vzdělává ve své spádové mateřské škole (Mateřská škola Netřebice, příspěvková organizace, Netřebice 80), pokud se zákonný zástupce nerozhodl pro jinou mateřskou školu nebo pro formu individuálního vzdělávání. Jinou formu plnění povinného předškolního vzdělávání (individuální vzdělávání, lesní mateřská škola, přípravná třída ZŠ) oznamuje zákonný zástupce ředitelce spádové školy písemně. Rozsah a podmínky omlouvání dětí plnících povinné předškolní vzdělávání podrobně specifikuje Školní řád.

4.11 Individuální vzdělávání dětí a podmínky ověřování

Individuální vzdělávání probíhá bez pravidelné denní docházky dětí do mateřské školy. Zákonný zástupce oznámí tuto skutečnost ředitelce školy. Učiní tak nejpozději 3 měsíce před začátkem školního roku. Volba této formy podléhá rozhodnutí zákonného zástupce. Nepodléhá schvalovacímu řízení ze strany školy. Má vycházet z odůvodněných případů.
Oznámení o individuálním vzdělávání musí obsahovat zákonné náležitosti:

- jméno, příjmení a rodné číslo dětí,
- místo trvalého pobytu dětí (u cizinců místo pobytu),
- uvedení konkrétního období individuálního vzdělávání,
- důvody pro volbu této formy vzdělávání.

Ředitelka mateřské školy předá zákonnému zástupci přehled vzdělávacích oblastí. Tyto oblasti přímo vycházejí z tohoto ŠVP. Slouží jako výchozí materiál pro domácí vzdělávání dětí.
Ověření úrovně osvojování očekávaných výstupů probíhá nově formou **posouzení portfolia a dokladů o vzdělávání**. Tyto materiály zákonný zástupce předkládá ředitelce školy v termínu stanoveném Školním řádem (zpravidla ve 3. až 4. měsíci od začátku školního roku- více Školní řád). Portfolio obsahuje výtvarné práce, pracovní listy či fotodokumentaci domácích činností dětí. Pokud zákonný zástupce nezajistí předložení dokladů o vzdělávání ani v náhradním termínu, ředitelka mateřské školy individuální vzdělávání ze zákona ukončí.

4.12 Distanční výuka a její formy

Mateřská škola poskytuje vzdělávání distančním způsobem v důsledku krizových či mimořádných opatření. Důvodem může být také nařízení karantény. Distanční výuka se zahajuje při znemožnění osobní přítomnosti více než 50 % předškoláků, pro které je vzdělávání povinné. O zahájení výuky škola neprodleně informuje zákonné zástupce. Využíváme e-mailovou korespondenci, případně telefonický kontakt.
Pro předškoláky (děti plnící povinné předškolní vzdělávání) je **distanční výuka ze zákona povinná**. Škola je povinna **evidovat účast dětí na vzdělávání**. Zákonný zástupce je povinen omlouvat případnou nepřítomnost dítěte na distanční výuce. Podmínky omlouvání stanovuje Školní řád. Účast dětí se ověřuje a eviduje na základě odevzdaných vypracovaných materiálů, pracovních listů nebo zaslané fotodokumentace činností.
Rodiče obdrží 1× týdně materiály a náměty činností. Tyto materiály jsou navázané na aktuální integrovaný blok. Vzdělávací nabídka je k dispozici na webových stránkách školy. Bývá také zasílána e-mailem nebo připravena k osobnímu vyzvednutí v MŠ. Formu výuky přizpůsobujeme podmínkám zázemí dítěte. Zajišťujeme tištěné materiály pro rodiny bez ICT vybavení.

Možné formy distančního vzdělávání v MŠ Netřebice:

- **Elektronicky:** E-mailová komunikace, sdílení tipů a on-line aktivit na webu či Facebooku MŠ, videohovory přes WhatsApp, Messenger či jiné domluvené platformy.
- **Osobně a telefonicky:** Vyzvedávání tištěných pracovních listů a tvořivých balíčků v MŠ, individuální konzultace a zadávání úkolů po telefonické dohodě.

Pedagogové zasílají vyváženou vzdělávací nabídku transformovanou pro domácí prostředí. Zahrnuje náměty pro tvořivou práci v domácích centrech aktivit (zejména ATE, DOM, PAO). Obsahuje hudební, environmentální i pohybové činnosti a logopedickou prevenci.

5. CHARAKTERISTIKA VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU

Náš Školní vzdělávací program nese název **„Rok na vsi“** a je vyjádřením hlubokého sepětí naší mateřské školy s venkovskou krajinou, tradicemi regionu a přirozeným cyklem přírody. Vzdělávací koncepce je pevně ukotvena v našem oficiálním mottu školy:

„V rytmu přírody, s úctou k tradici, učíme se ze země a rosteme spolu.“

🌿 Hlavní myšlenky a filozofie programu
Program staví na prožitkovém učení, badatelském objevování a na rozvoji osobního potenciálu každého dítěte v bezpečném a respektujícím prostředí věkově smíšené (heterogenní) třídy. Chceme dětem zprostředkovat autentické dětství, kde se teoretické poznatky mění v praktické zkušenosti.
Hlavním krédem programu je **„učit se rukama v hlíně, s hlavou v knihách a v srdci spolu“**. Vedeme děti k úctě k práci předků, k porozumění sezonním proměnám a k aktivní ochraně životního prostředí.

🛠 Metodické pilíře programu

- **Metodika Začít spolu:** Třída je uspořádána do jasně vymezených **Center aktivit (CA)** (*Domácnost, Knihy a písmena, Pokusy a objevy, Stolní hry, Dílna, Kostky/auta, Interaktivní tabule, Ateliér, Divadlo*). Tato centra představují vzdělávací strategii, která dává dětem svobodu volby, učí je pracovat vlastním tempem, přebírat odpovědnost za své učení a efektivně spolupracovat v týmu.
- **Certifikovaná Přírodní zahrada a zastřešený altán:** Zahrada pro nás není pouhým hřištěm, ale plnohodnotnou venkovní učebnou a badatelskou laboratoří. Zde děti realizují praktické ekologické a rukodělné činnosti, starají se o vyvýšené záhony, hmyzí hotely a kompost, čímž si budují činnostní vztah k okolnímu světu.
- **Program Skutečně zdravá škola:** Tento celoškolní program organicky propojuje naši zahradu s kulturou stravování. Děti v něm prožívají celý cyklus potravin od zasetí semínka, přes péči o rostlinu, sklizeň až po její finální zpracování v kuchyňce při pečení tradičního pečiva a vaření bylinkových čajů.
- **Komunitní a mezigenerační rozměr:** Program překračuje hranice budovy školy. Aktivně vtahuje do dění rodiče jako partnery ve výuce a cíleně buduje mezigenerační vazby skrze pravidelné společné výlety a kulturní setkávání dětí s místními seniory a zřizovatelem obcí Netřebice.

5.1 Hlavní vzdělávací cíle programu (Vize rozvoje dítěte)

V našem vzdělávacím programu nepracujeme s cíli jako s izolovanými úkoly, ale propojujeme je do uceleného prožitku dítěte. V souladu s revidovaným RVP PV je naším záměrem rozvíjet dítě jako samostatnou osobnost, která se učí v přirozených situacích.
Čtyři základní oblasti revidovaného RVP PV transformujeme do následujících cílů:

1. Učíme se zdravému pohybu a vnímání světa smysly (Oblast I: Dítě a jeho tělo)

- **Naše vize:** Zahrada a terén vsi jsou naší tělocvičnou. Chceme, aby děti získaly obratnost a vytrvalost při reálné práci a hrách venku, ne jen v tělocvičně.
- **Jak toho dosahujeme:**
    - **Hrubá motorika:** rozvoj při celoročním pohybu na Přírodní zahradě, chůzí po senzorickém chodníku a při překonávání přírodních překážek.
    - **Jemná motorika a koordinace ruky a oka:** upevňování při skutečné práci – pletí záhonů, setí drobných semínek, řezání proutků v Dílně (DÍL) či krájení ovoce v Domácnosti (DOM).
    - **Sebeobsluha a zdraví:** samostatné oblékání do pracovního/venkovního oblečení na zahradu, uplatňování hygienických návyků při stravování.
    - **Smyslové vnímání:** bystření smyslů ochutnáváním vlastní úrody a poznáváním vůní bylin v altánu.

2. Myslíme, tvoříme, komunikujeme a objevujeme souvislosti (Oblast II: Dítě a jeho myšlení)

- **Naše vize:** Podporovat dětskou zvídavost, logiku, matematické předpoklady a schopnost vyjádřit svůj názor. Učit děti nebát se chyby, ale brát ji jako cestu k řešení.
- **Jak toho dosahujeme:**
    - **Jazyk a komunikace:** rozvoj v Ranním kruhu (prostor souvisle vyprávět své zážitky), rozvoj slovní zásoby a tvořivého vyjadřování v centru Divadlo (DIV).
    - **Předčtenářská gramotnost:** práce s atlasy rostlin a encyklopediemi v centru Knihy a písmena (KNP), chápání symbolů a orientace v textu/obrázku.
    - **Řešení problémů a bádání:** experimentování v koutku Pokusy a objevy (PAO) a na Interaktivní tabuli (IT), hledání odpovědí na badatelské otázky pomocí pokusu a omylu.
    - **Matematické předpoklady:** třídění sklizně (kaštany, ořechy, semena) v Stolních hrách (STH), porovnávání velikosti, geometrické řady a tvorba přírodních mandal na louce.

3. Pomáháme si, spolupracujeme a tvoříme společenství (Oblast III: Dítě a sociokulturní svět)

- **Naše vize:** Využít věkově smíšenou třídu jako přirozené prostředí pro rozvoj empatie, spolupráce a sociálních dovedností. Starší pomáhají mladším, mladší se učí od starších, společně ctíme tradice naší vsi.
- **Jak toho dosahujeme:**
    - **Hra a sociální dovednosti:** práce v malých skupinkách v centrech aktivit vyžaduje, aby se děti domluvily na dělbě rolí (např. společná stavba stodoly z Kostek/aut (KOA)), počkaly, až na ně přijde řada, a respektovaly dohodnutá pravidla.
    - **Emoce a ohleduplnost:** projevování empatie, respektování potřeb druhých a vzájemná pomoc u vyvýšených záhonů při těžší práci (např. nošení vody).
    - **Přijetí pravidel a komunity:** začlenění do třídy, tvorba a respektování společných dohod (Srdíčkové pravidlo, úklid center), zapojení do lidových oslav a zvyků obce Netřebice (Masopust, vynášení Morany, Velikonoce, Dožínky).
    - **Kulturní dědictví a mezigenerační vazby:** prožívání dramatizací v DIV, tvořivé dílny s rodiči, klíčové budování mezigeneračních vazeb při společných akcích a výletech s netřebickými seniory.

4. Rozumíme přírodě a chráníme život kolem nás (Oblast IV: Dítě a přírodní svět)

- **Naše vize:** Vychovat ekologicky gramotné dítě, které vnímá přírodu jako živý organismus, o který je nutné pečovat. Přírodu nezkoumáme z učebnic, ale prožíváme ji za každého počasí venku.
- **Jak toho dosahujeme:**
    - **Environmentální souvislosti:** sledování růstu zeleniny od semínka po plod, porozumění změnám v přírodě v průběhu roku a vlivu lidské činnosti.
    - **Udržitelnost a ekologické chování:** propojování pěstování s kulturou stravování v rámci programu Skutečně zdravá škola, aktivní podílení se na udržitelnosti (třídění odpadu, kompostování, doplňování pítek, péče o hmyzí hotel).
    - **Orientace v blízkém okolí:** bezpečný a ohleduplný pohyb v prostorách obce Netřebice, ohleduplné chování u biotopu na Přírodní zahradě a aktivní ochrana živé přírody.

🔄 Časové a strukturální uspořádání bloků
Vzdělávací obsah je rozčleněn do **čtyř velkých integrovaných bloků**, z nichž každý trvá přibližně tři měsíce a nese jednotící venkovský podtext:

1. *Podzim:* **„Když se pole ukládá a spíže plní“** (adaptace, sklizeň úrody, oslavy plodů)
2. *Zima:* **„Když mráz maluje a tradice hřejí“** (adventní rituály, péče o zvěř, Masopust)
3. *Jaro:* **„Když se země probouzí a tradice ožívají“** (otevírání země, setí, Velikonoce)
4. *Léto:* **„Když slunce pálí a louka voní“** (ochutnávání plodů, loučení s předškoláky)

Tato čtyři velká témata tvoří stabilní celoroční rámec. Pomůcky a úkoly v centrech aktivit paní učitelky obměňují v týdenních cyklech v závislosti na aktuálním počasí, tradicích a především na měnících se zájmech a potřebách dětí.

6. VZDĚLÁVACÍ OBSAH (KURIKULUM)

Vzdělávací obsah naší mateřské školy je rozdělen do **čtyř velkých integrovaných bloků**, které přirozeně kopírují roční období, cyklus **Přírodní zahrady** a koloběh života a tradic v obci Netřebice.

Namísto dřívějších rigidních týdenních témat pracujeme s flexibilními bloky, které učitelkám umožňují hloubkovou integraci činností, individuální diferenciaci úkolů v heterogenní třídě a okamžitou reakci na zájmy dětí. Hlavní vzdělávací strategií je **metodika Začít spolu** skrze strukturované učení v zavedených **centrech aktivit (CA)**.

🍃 6.1 INTEGROVANÝ BLOK I: „Když se pole ukládá a spíže plní“

Časové období: Září – Listopad

🎯 Hlavní záměr bloku

Plynulá adaptace nových dětí v heterogenní třídě, posilování citových vazeb, spoluvytváření pravidel soužití a rituálů (předávání kolíčků, ranní kruh). Praktické prožívání venkovského podzimu skrze sklizeň, přípravu zahrady na zimu a oslavu plodů (program *Skutečně zdravá škola*).

📈 Klíčové kompetence (Vazba na RVP PV a Strategii 2030+)

- **Kompetence k učení:** Dítě provádí jednoduché pokusy v kompostu, klade otázky a hledá souvislosti v proměnách přírody.
- **Kompetence k řešení problémů:** Dítě samostatně či v týmu hledá řešení konstrukčních problémů (stabilita strašáka, dlabání dýně).
- **Kompetence sociální a personální:** Dítě se adaptuje na život v heterogenní třídě, spolurozhoduje o dění v centrech a respektuje domluvená pravidla.
- **Kompetence digitální a kulturní:** Dítě se orientuje v prostoru třídy na základě vizuálních symbolů (piktogramy, tabule center).

🗺️ Scénář center aktivit (Podzim)

Centrum aktivit	Vzdělávací nabídka (Co dítě dělá v týdenní rotaci)	Dílčí cíl (Záměr učitelky)	Sledovaný výstup (Oregonská metoda)
Ranní kruh & Rituály	Sdílení ranního naladění s putovním kaštanem. Nastavování kalendáře přírody hospodářem, čtení podzimních pranostik.	Rozvoj komunikačních dovedností, vyjadřování pocitů a vnímání časových souvislostí.	**Oblast 3 (Jazyk):** Dítě dokáže souvisle vyprávět zážitek a aktivně naslouchá druhým.
Ateliér (ATE)	**„Tisk tajuplných stromů“**: Otiskování podzimních listů namáčených v barvě. Výroba podzimních skřítků z kaštanů a makovic.	Rozvoj estetického vnímání, představivosti a tvořivého využívání přírodnin.	**Oblast 2 (Jemná motorika):** Dítě zvládá záměrnou manipulaci s drobným přírodním materiálem.
Pokusy a objevy (PAO)	**„Život v kompostu“**: Průzkum půdy a kompostu na Přírodní zahradě kelímkovými lupami. Sledování žížal a tlejícího listí.	Posilování badatelských dovedností, pochopení koloběhu organické hmoty v přírodě.	**Oblast 4 (Řešení problémů):** Dítě na základě pozorování chápe kauzální souvislosti (proč listí hnije).
Dílna (DÍL)	**„Zahradní strašák“**: Společné stloukání a	Rozvoj pracovní koordinace, bezpečné manipulace s	**Oblast 1 (Sociální dovednosti):** Dítě

	svazování dřevěných latí, vycpávání starého oblečení slámou. Dlabání dýní lžícemi.	jednoduchým nářadím a kooperace v týmu.	efektivně spolupracuje ve skupině na společném cíli.
Stolní hry (STH)	**„Počítání sklizně“**: Třídění ořechů, kaštanů a fazolí pomocí pinzet do misek. Skládání mandal podle předlohových karet.	Rozvoj předmatematických představ, jemné motoriky, soustředění a trpělivosti.	**Oblast 4 (Matematické předpoklady):** Dítě třídí objekty podle zadaných vlastností.
Domácnost (DOM)	**„Sušení křížal“**: Mytí, jádřincování a krájení jablek dětskými noži. Skládání na sušičku potravin. Příprava bylinkového čaje.	Upevňování zdravých stravovacích návyků, sebeobsluhy a bezpečnosti při práci v kuchyni.	**Oblast 5 (Sebeobsluha):** Dítě zvládá základní úkony přípravy jídla a bezpečně krájí.
Knihy a písmena (KNP)	**„Zvířátka v pelíšku“**: Vyhledávání informací v atlasech o zimním spánku zvířat. Skládání slov (MÁK, ŘEPA) z přírodnin podle vzoru.	Rozvoj předčtenářské gramotnosti, zájmu o knihy a práce s ilustrací/symbolem.	**Oblast 3 (Předčtenářská g.):** Dítě projevuje zájem o textové informace a pozná vybraná písmena.
Kostky/auta (KOA)	**„Stavba sýpek“**: Konstruktivní stavby skladů na úrodu z dřevěných kostek. Třídění autíček podle typu nákladu.	Rozvoj prostorové představivosti, logického třídění a jemné motoriky při skládání kostek.	**Oblast 4 (Matematika):** Dítě chápe prostorové vztahy a uspořádání objektů.
Interaktivní tabule (IT)	**„Barevný podzim“**: Digitální třídění podzimního listí podle barev a tvarů, logické doplňování řad a grafomotorická cvičení na tabuli.	Rozvoj digitální gramotnosti vyváženě k badatelské činnosti, rozvoj zrakové percepce.	**Oblast 4 (Matematické předpoklady):** Dítě zvládá základní logické operace na digitálním médiu.
Divadlo (DIV)	**„O převeliké řepě“**: Dramatizace známé lidové pohádky s využitím reálných rekvizit a kostýmů.	Rozvoj kooperativní hry, vyjadřovacích schopností, překonávání ostychu a fixace textu.	**Oblast 1 (Hra):** Dítě přijímá roli v dramatické hře a jedná v souladu s ní.

- **Pobyt venku (Zahrada/Altán):** Sběr dozrálé zeleniny z vyvýšených záhonů, hrabání spadaného listí a jeho ukládání ke keřům (peřina pro ježky). Výsadba ozimého česneku.
- **Komunitní aktivity:** „Slavnost plodů a podzimní dýňování“ s rodiči. Společná rodinná brigáda spojená s rituálním „zamykáním“ Přírodní zahrady a opékáním brambor v popelu.

❄ 6.2 INTEGROVANÝ BLOK II: „Když mráz maluje a tradice hřejí“

Časové období: Prosinec – Únor

🎯 Hlavní záměr bloku

Prožívání tradičních venkovských rituálů (Advent, Mikuláš, Tři králové, Masopust), které dětem poskytují pocit bezpečí, sounáležitosti a ukotvení v čase. Rozvíjení environmentální odpovědnosti skrze aktivní péči o volně žijící živočichy v zimním období a badatelské zkoumání neživé přírody (sníh, led, mráz) venku v altánu.

📈 Klíčové kompetence

- **Kompetence k učení:** Dítě samostatně pozoruje změny skupenství vody, experimentuje se sněhem a ledem a vyvozuje jednoduché závěry.
- **Kompetence k řešení problémů:** Dítě hledá způsoby, jak bezpečně upevnit krmítko nebo jak sestavit masopustní masku tak, aby držela na obličeji.
- **Kompetence činnostní a občanské:** Dítě spolurozhoduje o formě pomoci zvířatům v zimě a vědomě se vyhýbá rizikovému chování na ledu/sněhu.

🗺 Scénář center aktivit (Zima)

Centrum aktivit	Vzdělávací nabídka (Co dítě dělá v týdenní rotaci)	Dílčí cíl (Záměr učitelky)	Sledovaný výstup (Oregonská metoda)
Ranní kruh & Rituály	Zapálení svíčky na adventním věnci, poslech koled, putování zimního ledového kamínku. Sledování zimních pranostik.	Rozvoj citových vazeb k tradicím, vnímání cykličnosti času a posilování trpělivosti při čekání.	**Oblast 3 (Jazyk):** Dítě dokáže recitovat básně a zpívat v rytmu s ostatními.
Ateliér (ATE)	**„Ledové lucerny“**: Zamrazování vody s plody jeřabin a šípků v kelímcích venku v altánu. Tvorba masopustních masek z kartónu.	Rozvoj tvořivosti, práce s netradičním materiálem (led) a estetického cítění lidové kultury.	**Oblast 2 (Jemná motorika):** Dítě koordinuje ruku a oko při stříhání a lepení masek.
Pokusy a objevy (PAO)	**„Stopařská akademie“**: Pozorování stop zvířat na sněhu/blátě. Pokusy s táním sněhu v teple, filtrace rozpuštěné vody.	Rozvoj badatelského myšlení, vnímání fyzikálních proměn (skupenství) a přírodních zákonitostí.	**Oblast 4 (Řešení problémů):** Dítě porovnává vlastnosti sněhu a ledu a vyvozuje logické závěry.
Dílna (DÍL)	**„Ptačí krmítka“**: Stloukání jednoduchých dřevěných krmítek z prkýnek. Výroba lojových šišek pro ptáčky.	Rozvoj polytechnických dovedností, správného úchopu kladívka a bezpečné práce s materiálem.	**Oblast 1 (Sociální dovednosti):** Dítě bezpečně spolupracuje s kamarádem při držení a stloukání dřeva.

Stolní hry (STH)	**„Zimní bludiště“**: Didaktické stolní hry se zimní tématikou, logické skládanky, pexesa se stopami zvířat, určování geometrických tvarů vloček.	Rozvoj logického myšlení, zrakové paměti, trpělivosti a schopnosti hrát podle pravidel.	**Oblast 4 (Matematické předpoklady):** Dítě dodržuje pravidla společenské hry a zvládá prostorovou orientaci.
Domácnost (DOM)	**„Vánoční vůně“**: Příprava a hnětení perníkového těsta, vykrajování, pečení. Lití včelího vosku do vody a zkoumání tvarů.	Rozvoj smyslového vnímání, sebeobsluhy a chápání transformace surovin teplem.	**Oblast 5 (Sebeobsluha):** Dítě dodržuje hygienu při vaření a bezpečně pracuje s těstem a válem.
Knihy a písmena (KNP)	**„Zimní kronika vsi“**: Vyhledávání informací o zvycích v knihách. Skládání slov (SNÍH, LED, MRAZ) z magnetických písmen.	Podpora čtenářské gramotnosti, zájmu o psanou formu jazyka a porozumění symbolům.	**Oblast 3 (Předčtenářská gramotnost):** Dítě rozlišuje vybrané symboly a slova z předlohy.
Kostky/auta (KOA)	**„Krmelce v lese“**: Stavba krmelců, zimních stájí a chalup zapadaných sněhem z dřevěných kostek.	Rozvoj prostorové představivosti, konstrukčních dovedností a jemné motoriky.	**Oblast 4 (Matematika):** Dítě konstruuje složitější prostorové stavby podle plánu či představivosti.
Interaktivní tabule (IT)	**„Zimní krajina“**: Interaktivní přiřazování správného krmení k jednotlivým ptáčkům a zvířatům, grafomotorické procvičování (kreslení vloček).	Propojování přírodovědných znalostí s digitální gramotností, uvolňování zápěstí.	**Oblast 2 (Jemná motorika):** Dítě plynule ovládá digitální pero při grafomotorickém cvičení.
Divadlo (DIV)	**„Masopustní rej“**: Nácvik masopustního průvodu, dramatizace tradičních rolí (Medvěd, Kobyla) s lidovými říkadly.	Překonávání ostychu, rozvoj pohybové tvořivosti, vyjádření charakteru postavy tělem a hlasem.	**Oblast 1 (Hra):** Dítě se aktivně zapojuje do rolové hry a komunikuje v rámci své role.

- **Pobyt venku (Zahrada/Altán):** Pravidelné doplňování zobu do krmítek, zdobení venkovního jehličnanu jedlými řetězy ze sušeného ovoce. Pozorování stop ve sněhu.
- **Komunitní aktivity:** „Adventní spirála z chvojí“ na zahradě a společné tvoření věnců. „Masopustní obchůzka Netřebicemi“ – tradiční průvod dětí, seniorů a rodičů obcí zakončený pohoštěním na školním dvoře.

6.3 INTEGROVANÝ BLOK III: „Když se země probouzí a tradice ožívají“

Časové období: Březen – Květen

Hlavní záměr bloku

Rozvíjení zahradnické a ekologické gramotnosti prostřednictvím přímé práce na probouzející se Přírodní zahradě (otevírání země, setí, sázení). Prožívání jarních zvyků, které symbolizují očistu a nový život (vynášení Morany, Velikonoce). Zapojení moderních digitálních technologií jako badatelských nástrojů pro zkoumání přírody.

Klíčové kompetence

- **Kompetence k učení:** Dítě kriticky sleduje životní cyklus rostliny od semínka po sazenici a slovně popisuje její potřeby.
- **Kompetence digitální:** Dítě pod dohledem využívá digitální lupu nebo tablet k zachycení a zkoumání detailů jarní přírody.
- **Kompetence sociální a personální:** Dítě spolupracuje při zakládání týmových záhonků a respektuje domluvenou dělbu práce.

Scénář center aktivit (Jaro)

Centrum aktivit	Vzdělávací nabídka (Co dítě dělá v týdenní rotaci)	Dílčí cíl (Záměr učitelky)	Sledovaný výstup (Oregonská metoda)
Ranní kruh & Rituály	Putování jarního pírka. Jarní probouzení těla lidovou hrou *Zlatá brána*. Sledování počasí a klíčení rostlin na okně.	Rozvoj rytmického cítění, koordinace pohybu a slovního doprovodu, systematické pozorování.	**Oblast 3 (Jazyk):** Dítě se aktivně zapojuje do diskuse a formuluje jednoduché otázky.
Ateliér (ATE)	**„Vesna na plátně“**: Malba jarní louky přírodními pigmenty (hlína, šťáva z pampelišek). Barvení vajíček v cibulových slupkách.	Objevování netradičních výtvarných technik, vnímání barevné škály jarní přírody a tradic.	**Oblast 2 (Jemná motorika):** Dítě zvládá citlivou manipulaci s křehkým materiálem (kraslice).
Pokusy a objevy (PAO)	**„Závody klíčení“**: Sazení hrachu a fazolí do různých podmínek. Pozorování růstu digitálním mikroskopem / lupou.	Porozumění základním životním potřebám rostlin, rozvoj badatelských dovedností s využitím IT.	**Oblast 4 (Řešení problémů):** Dítě chápe vztah příčiny a následku (rostlina bez vody usychá).
Dílna (DÍL)	**„Vrbové pletení“**: Proplétání vrbových proutků při opravě plotu vyvýšeného záhonu. Výroba dřevěných jmenovek k bylinkám.	Rozvoj motorické obratnosti, koordinace obou rukou a práce s přírodním poddajným materiálem.	**Oblast 2 (Jemná motorika):** Dítě projevuje zručnost při pletení, proplétání a práci s dřevem.

Stolní hry (STH)	**„Semínkovna“**: Třídění semen podle velikosti a textury pomocí pinzet (mák, dýně, slunečnice, hrách).	Rozvoj jemné motoriky, koncentrace pozornosti a předmatematického třídění do skupin.	**Oblast 4 (Matematika):** Dítě přesně třídí a seskupuje předměty podle zadaných vlastností.
Domácnost (DOM)	**„Bylinková lékárna“**: Příprava jarního sirupu ze sedmikrásek a pampelišek. Motání a pečení velikonočních jidášů.	Seznámení s léčivými účinky bylin, rozvoj sebeobsluhy a praktických dovedností při zpracování těsta.	**Oblast 5 (Sebeobsluha):** Dítě dodržuje hygienické postupy a bezpečně krájí/míchá suroviny.
Knihy a písmena (KNP)	**„Zahradní deník“**: Kreslení (zaznamenávání) fází růstu hrášku. Vyhledávání jarních bylin v obrázkových atlasech.	Rozvoj předčtenářské a informační gramotnosti, propojování reality s grafickým záznamem.	**Oblast 3 (Předčtenářská g.):** Dítě chápe, že obrázek a text nesou informaci, a umí v nich listovat.
Kostky/auta (KOA)	**„Jarní statek“**: Stavba ohrad a dvorů z velkých dřevěných stavebnic, třídění a rozmisťování figurek jarních mláďat.	Rozvoj logického myšlení, slovní zásoby (pojmenování mláďat) a prostorové kompozice.	**Oblast 4 (Matematické předpoklady):** Dítě uspořádá prvky podle tematických celků a prostorových vztahů.
Interaktivní tabule (IT)	**„Život na vsi“**: Společná práce s výukovým programem na interaktivní tabulce zaměřená na jarní práce na poli, poznávání zemědělských strojů.	Rozvoj vědomostí o lidské činnosti na venkově, procvičování zrakové paměti a postřehu skrze IT.	**Oblast 4 (Řešení problémů):** Dítě zvládá interaktivní logické úkoly a chápe význam lidské práce.
Divadlo (DIV)	**„Vynášení zimy“**: Nácvik pásma lidových říkadel a jarních písní s rytmickým doprovodem a dramatickými prvky.	Rozvoj mluvního projevu, rytmizace, překonávání ostychu a vyjádření radosti z příchodu jara.	**Oblast 1 (Hra):** Dítě plnohodnotně spolupracuje v divadelním pásmu a koordinuje svůj hlas s pohybem.

- **Pobyt venku (Zahrada/Altán):** Otevírání země – příprava půdy (rytí, hrabání), přímý výsev otužilé zeleniny (ředkvičky, špenát). Využití tabletů k fotografování a dokumentaci prvních jarních květin.
- **Komunitní aktivity:** „Otevírání zahrady a pálení Morany“ ve spolupráci s obcí a seniory. Velikonoční tvořivé dílničky na školním dvoře za aktivní účasti rodičů.

☀ 6.4 INTEGROVANÝ BLOK IV: „Když slunce pálí a louka voní“

Časové období: Červen – Srpen

🎯 Hlavní záměr bloku

Vnímání přírody v jejím největším rozkvětu všemi smysly. Pochopení ekologických souvislostí (sucho, význam vody v krajině, role opylovačů). Rituální ukončení školního roku na vsi, ohlédnutí se za vlastními pokroky (sebehodnocení) a úspěšná transformace předškoláků do role budoucích školáků.

📈 Klíčové kompetence

- **Kompetence k učení:** Dítě zhodnotí své roční úsilí v zahradně a dokáže popsat, co nového se naučilo (sebehodnocení skrze portfolio).
- **Kompetence komunikativní:** Dítě bez ostychu prezentuje své portfolio a mluví o svých zážitcích před skupinou dětí i dospělých.
- **Kompetence sociální a personální:** Dítě zvládá emoční situaci loučení, projevuje ohleduplnost k mladším dětem, které ve školce zůstávají.

🗺 Scénář center aktivit (Léto)

Centrum aktivit	Vzdělávací nabídka (Co dítě dělá v týdenní rotaci)	Dílčí cíl (Záměr učitelky)	Sledovaný výstup (Oregonská metoda)
Ranní kruh & Rituály	Putování letního rozkvetlého květu. Hodnocení uplynulého roku: *„Co se mi letos nejvíc líbilo?“*. Sledování teploty vzduchu v altánu.	Rozvoj schopnosti sebereflexe, vyjadřování emocí spojených s loučením, sledování meteorologických změn.	**Oblast 3 (Jazyk):** Dítě souvisle formuluje své myšlenky a hodnotí své pocity.
Ateliér (ATE)	**„Tkaní letní louky“**: Tkaní travních koberců z živé trávy, stébel a květů na kartónové nebo proutěné rámy.	Rozvoj estetické tvořivosti, smyslového vnímání (vůně, struktura) a netradičních tkacích technik.	**Oblast 2 (Jemná motorika):** Dítě projevuje zručnost při provlékání stébel osnovou.
Pokusy a objevy (PAO)	**„Život v tůňce“**: Nabírání vody z tůňky pipetami, zkoumání vodního hmyzu lupou. Pozorování včel na květech (význam opylování).	Rozvoj badatelské zvídavosti, pochopení biologické diverzity a důležitosti vody pro život.	**Oblast 4 (Řešení problémů):** Dítě chápe ekologické vazby (včela potřebuje květ, květ včelu).
Dílna (DÍL)	**„Vodní inženýři“**: Vyřezávání a dlabání jednoduchých lodiček z kůry stromů za pomoci dětských nožíků a špejlí (plachty).	Rozvoj bezpečné práce s nástroji, odhadu vlastností materiálu (co plave na vodě) a vytrvalosti.	**Oblast 2 (Jemná motorika):** Dítě bezpečně ovládá jednoduché řezné/dlabací nástroje pod dohledem.
Stolní hry (STH)	**„Geometrie v trávě“**: Vytváření složitých	Rozvoj prostorové představivosti, smyslu pro	**Oblast 4 (Matematika):** Dítě komponuje

	symetrických obrazců a mandal z kamínků, letních plodů a mušlí na zahradě.	symetrii a tvořivého využívání přírodních struktur.	geometrické tvary a vykazuje smysl pro symetrii.
Domácnost (DOM)	**„Bezová osvěžení“**: Výroba domácí bezové šťávy, míchání tvarohové pomazánky s čerstvě utrženými jahodami a rybízem ze zahrady.	Podpora samostatnosti při přípravě pokrmů z čerstvého, tepelně neupraveného sezónního ovoce.	**Oblast 5 (Sebeobsluha):** Dítě samostatně krájí měkké ovoce, maže pomazánku a udržuje čistotu.
Knihy a písmena (KNP)	**„Moje letní kronika“**: Kreslení nejoblíbenějšího zážitku z roku na vsi a pokus o samostatný podpis (předškoláci celá slova).	Rozvoj grafomotoriky, předčtenářské gramotnosti a zápisu vlastní vzpomínky do společné knihy.	**Oblast 3 (Předčtenářská g.):** Dítě napodobuje tvary písmen a zvládá koordinaci ruky při psaní jména.
Kostky/auta (KOA)	**„Letní tábor“**: Stavba stanů, teepee a turistických tras z dřevěných kostek a dřívek, plánování cest pro autíčka v maketě krajiny.	Podpora konstruktivního myšlení, plánování etapové hry a spolupráce v heterogenní skupině.	**Oblast 1 (Hra):** Dítě kooperuje s ostatními na rozsáhlém společném stavebním záměru.
Interaktivní tabule (IT)	**„Letní kvíz“**: Interaktivní procvičování znalostí o bezpečném chování v přírodě v létě (u vody, na slunci, v lese), poznávání letního hmyzu.	Fixace pravidel bezpečnosti skrze moderní digitální technologie, rozvoj pozornosti a postřehu.	**Oblast 4 (Řešení problémů):** Dítě reaguje na modelové situace a volí správná bezpečná řešení.
Divadlo (DIV)	**„Léto pod stromem“**: Stínové divadlo na zahradě s vlastnoručně vyrobenými loutkami hmyzu a zvířat, improvizace letních příběhů.	Rozvoj představivosti, experimentování se světlem a stínem, posilování řečové tvořivosti a sebevědomí.	**Oblast 1 (Hra):** Dítě tvořivě transformuje své představy do divadelního projevu.

- **Pobyt venku (Zahrada/Altán):** Chůze naboso po senzorickém chodníku. Sběr letních plodů (jahody, rybíz, hrášek), jejich přímé zpracování a sušení bylin v altánu na zimní čaje (program *Skutečně zdravá škola*). Každodenní ranní zalévání záhonů a péče o pítka.
- **Komunitní aktivity:** „Svatojánská zahradní slavnost“ s rodiči – rodinné pletení věnců a hledání pokladu. Společný výlet se seniory a slavnostní „Pasování předškoláků Netřebic“ na školním dvoře za účasti zřizovatele.

7. EVALUAČNÍ SYSTÉM A PEDAGOGICKÁ DIAGNOSTIKA

Evaluační systém Mateřské školy Netřebice představuje promyšlený, kontinuální a provázaný proces, jehož cílem je průběžné sledování, vyhodnocování a zkvalitňování vzdělávacího procesu. V souladu s principy programu **Začít spolu** se evaluace zaměřuje jak na individuální pokroky každého dítěte (formou formativního hodnocení), tak na reflexi práce pedagogů, klimatu třídy a podmínek školy jako celku.

7.1 Pedagogická diagnostika dětí (Oregonská metoda)

Vzhledem k věkově heterogennímu složení třídy nevyužíváme plošné testování znalostí, ale zaměřujeme se na soustavné a záměrné pozorování dětí v přirozených situacích – primárně během jejich samostatné práce v centrech aktivit (CA) a při badatelských činnostech na Přírodní zahradě. Hlavním diagnostickým nástrojem školy je **Oregonská metoda hodnocení**.

- **Praktická organizace:** Každý týden učitelky na *Týdenní plánovací list* zaznamenají jména **3 až 4 vybraných dětí**, na jejichž projevy a pokroky se cíleně zaměří. Tímto tempem je celý kolektiv podrobně zmapován v průběhu poloviny jednoho integrovaného bloku (cca za 6 až 7 týdnů).
- **Lístková metoda (Post-it):** Během dne učitelky u sebe nosí samolepicí bločky, na které si bleskově zaznamenávají konkrétní a objektivní projevy sledovaných dětí v centrech (např. *„15. 10. – Jakub, CA Stolní hry: Sám roztřídil semena pinzetou bez pomoci.“*).
- **Záznam do archů:** Jednou za čtrnáct dní učitelky tyto postřehy vyhodnotí, přiřadí je ke konkrétním vývojovým oblastem Oregonské metody a zapíší do individuálních hodnoticích archů dětí.

7.2 Dětská portfolia a sebehodnocení

Každé dítě má v mateřské škole založen svůj osobní šanon – **Portfolio**, které je průběžně doplňováno a slouží jako autentický důkaz o jeho rozvoji a učení.

- **Obsah portfolia:** Výtvarné práce z *Ateliéru*, grafomotorické listy, fotografie prostorových staveb z *Kostek/aut*, zápisy z deníků v *Knihách a písmenech* a záznamy z Oregonské diagnostiky.
- **Sebehodnocení dítěte:** Klíčovou součástí portfolia je *„Zahradní karta úspěchu“*, kam si dítě samo (za pomoci učitelky) vybarví symbol, pokud samostatně zvládne zadaný praktický úkol (např. zalít vyvýšený záhon, uklidit nářadí, upéct jidáše v *Domácnosti*).
- **Reflexivní kruh:** Každý den se na závěr dopoledního bloku scházíme v kruhu, kde děti samy slovně hodnotí svou práci v centrech: *„Co se mi dnes v Dílně povedlo?“, „S kým jsem u Pokusů a objevů spolupracoval?“*.

7.3 Evaluace na úrovni pedagogického týmu

Autoevaluace na úrovni pedagogů probíhá systematicky ve dvou časových rovinách, což odstraňuje zbytečnou administrativní zátěž a přináší okamžitý užitek pro praxi:

- **Týdenní reflexe (Třídní úroveň):** Každý pátek učitelky společně vyplní spodní evaluační část *Týdenního plánovacího listu*. Zhodnotí, které pomůcky a úkoly v centrech aktivit měly úspěch, co v heterogenní třídě nefungovalo a jaká opatření (či přesun úkolů) zavedou do příštího týdne.
- **Čtvrtletní evaluace (Úroveň integrovaného bloku):** Na konci každého ze čtyř ročních období (Podzim, Zima, Jaro, Léto) vyplní pedagogický tým *Evaluační list integrovaného bloku*. Hodnotí se naplnění hlavního záměru bloku, materiální podmínky v CA, efektivita venkovního vzdělávání v altánu, program *Skutečně zdravá škola* a posun dětí v Oregonských milnících. Výstupy are konzultovány na pedagogických radách a slouží jako přímé vodítko pro plánování téhož bloku v příštím školním roce.

7.4 Spoluúčast rodiny a zpětná vazba

Rodiče jsou o pokrocích svých dětí pravidelně a individuálně informováni:

- **Konzultační schůzky (Triády):** Setkání učitelky, rodiče a dětí nad osobním portfoliem, kde společně plánují další rozvojové kroky na základě Oregonských výstupů. Konzultace se neřeší operativně „mezi dveřmi“.
- **Dotazníkové šetření:** Na konci školního roku (a u nových dětí po ukončení adaptačního období v podzimním bloku) vyplňují rodiče evaluační dotazník. Výsledky jsou analyzovány vedením školy, slouží jako ukazatel další cesty fungování MŠ a jsou projednávány se zřizovatelem (Obcí Netřebice).

7.5 Evaluace změn kurikula a odůvodnění transformačního procesu

K revizi a celkové transformaci ŠVP naše mateřská škola přistoupila v reakci na revidovaný RVP PV s cílem posílit kontinuitu předškolního a základního vzdělávání v duchu cílů Strategie 2030+. Původní kurikulum, postavené na fragmentovaných, krátkodobých týdenních podtématech, vykazovalo v pedagogické praxi nízkou míru flexibility a vedlo k nežádoucímu frontálnímu tlaku na výkon dětí.
Zavedením nového programu „Rok na vsi“ a implementací metodiky Začít spolu dochází k zásadnímu posunu od předávání encyklopedických poznatků k systematickému rozvoji klíčových kompetencí a základních gramotností skrze sebeřízené prožitkové učení.

7.6 Zdůvodnění strategických změn v ŠVP

- **Přechod na 4 integrované bloky:** Redukce původního počtu témat na čtyři velké celky kopírující roční období poskytuje pedagogům dostatečný časový prostor pro hloubkovou integraci témat. Tento krok odstraňuje formální administrativní zátěž týdenního plánování a umožňuje pružně reagovat na aktuální zájmy dětí, mikroklima heterogenní třídy a sezónní proměny v naší certifikované Přírodní zahradě.
- **Členění interiéru do Center aktivit (CA):** Prostorová transformace třídy do jasně vymezených CA stimuluje individualizaci vzdělávání, která je klíčovým požadavkem revidovaného RVP PV. V podmínkách věkově smíšené třídy umožňují centra aktivit efektivní diferenciaci obtížnosti úkolů – od senzomotorických činností pro nejmladší dětí po komplexní předmatematické a předčtenářské úkoly pro předškoláky a děti s OŠD.
- **Venkovní edukace (Přírodní zahrada a altán):** Environmentální rozměr školy se přesouvá z roviny teoretické do roviny aplikované. Nově vybudovaný zastřešený altán a prvky Přírodní zahrady slouží jako plnohodnotné badatelské zázemí. Děti si budují vztah ke svému regionu skrze autentickou péči o ekosystém zahrady, což přímo naplňuje činnostní pojetí nového kurikula.
- **Zefektivnění evaluačního nástroje (Oregonská metoda):** Původní plošné diagnostické postupy byly nahrazeny Oregonskou metodou hodnocení dětí. Tento formativní způsob diagnostiky se opírá o záměrné, strukturované pozorování dětí v přirozených situacích (během hry, v centrech aktivit a při práci na zahradě). Umožňuje přesně mapovat individuální pokrok každého dítěte v 10 vývojových oblastech, včas identifikovat specifické vzdělávací potřeby a poskytovat cílenou poradenskou podporu rodině.

7.7 Evaluace dopadů na komunitu a kulturu školy

Nová koncepce ŠVP mění status rodičů z pasivních příjemců informací na aktivní partnery vzdělávacího procesu. Zapojením školy do programu Skutečně zdravá škola, pořádáním otevřených komunitních setkání na zahradě a zavedením triád (konzultací nad dětskými portfolii) se daří budovat otevřenou komunitní školu, která je pevně ukotvena v životě obce Netřebice.
Tento transformační proces je průběžně monitorován pedagogickou radou. Kritériem úspěšnosti nového ŠVP je prokazatelný rozvoj samostatnosti dětí, jejich schopnosti kooperace v centrech aktivit, ekologického povědomí a plynulý, bezproblémový přechod předškoláků do základního vzdělávání.

9. SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY A ZDROJŮ

⚖️ Národní legislativní dokumenty a kurikula

- **Rámcový vzdělávací program pro předškolní vzdělávání (RVP PV).** *Praha: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy České republiky. Aktuální znění včetně revizí a úprav (Zavedení digitální kompetence a Strategie 2030+).*
- **Zákon č. 561/2004 Sb.,** o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (Školský zákon), ve znění pozdějších právních předpisů.
- **Vyhláška č. 14/2005 Sb.,** o předškolním vzdělávání, ve znění pozdějších právních předpisů.
- **Vyhláška č. 27/2016 Sb.,** o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných, ve znění pozdějších právních předpisů.

🗺️ Metodika Začít spolu a pedagogická diagnostika

- **Krejčová, V., Kargerová, J., & Syslová, Z. (2015).** *Individuální provázení dítěte v předškolním vzdělávání.* Praha: Step by Step ČR. (Základní metodická příručka pro program Začít spolu a tvorbu center aktivit).
- **Gardošová, B., & King, M. (2007).** *Vzdělávací program Začít spolu v mateřské škole: Metodická příručka pro předškolní vzdělávání.* Praha: Portál.
- **Oregon Department of Education (Přel. a upr. Step by Step ČR).** *Oregonská metoda hodnocení předškolního dítěte: Záznamové archy individuálního rozvoje dětí a metodika formativního hodnocení.* Praha.
- **Syslová, Z. (2013).** *Pedagogická diagnostika v mateřské škole.* Praha: Portál.

🌳 Environmentální výchova, Přírodní zahrada a udržitelnost

- **Manuál certifikace: Přírodní zahrada v mateřské škole.** *Brno: Lipka – školské zařízení pro environmentální vzdělávání.* (Podklady pro badatelské učení a zakládání prvků v Přírodní zahradě MŠ Netřebice).
- **Kolektiv autorů Skutečně zdravé školy.** *Metodické manuály a kritéria programu Skutečně zdravá škola pro předškolní zařízení.* Praha: Skutečně zdravá škola, z.s.
- **Svobodová, I. (2019).** *Učíme se venku: Praktická příručka pro environmentální výchovu a pobyt dětí v přírodě.* Praha: Pasparta.

🧩 Stimulační programy a specifické vzdělávání

- **Hajnová, J. (2017).** *Stimulační program Maxík: Rozvoj dovedností předškoláků a dětí s odloženou školní docházkou.* Praha: Dys-centrum Praha.
- **Bednářová, J., & Šmardová, V. (2015).** *Školní zralost: Co by mělo dítě umět před vstupem do školy.* Brno: Edika.
- **Klenková, J. (2006).** *Logopedická prevence v předškolním věku.* Praha: Grada.

🌐 Elektronické a internetové zdroje

- **Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR (MŠMT):** Metodické manuály k revizím RVP PV a zavádění Strategie 2030+. Dostupné z: www.msmt.cz
- **Step by Step ČR, o.p.s.:** Oficiální metodické materiály k programu Začít spolu. Dostupné z: www.zacitspolu.cz
- **Webové stránky a ŠVP Mateřské školy Netřebice:** Identifikační, provozní a historická data školy. Dostupné z: www.msnetrebice.cz

📌 10. SEZNAM POUŽITÝCH ZKRATEK

🗺️ Centra aktivit (CA) – Program Začít spolu

- **ATE** – Ateliér
- **DÍL** – Dílna
- **DIV** – Divadlo
- **DOM** – Domácnost
- **IT** – Interaktivní tabule / Digitální koutek
- **KOA** – Kostky / auta
- **KNP** – Knihy a písmena
- **PAO** – Pokusy a objevy
- **STH** – Stolní hry

⚖️ Školská legislativa a národní programy

- **BOZP** – Bezpečnost a ochrana zdraví při práci / Bezpečnost dětí v MŠ
- **ČŠI** – Česká školní inspekce
- **DVPP** – Další vzdělávání pedagogických pracovníků
- **EVVO** – Environmentální výchova, vzdělávání a osvěta
- **ICT** – Informační a komunikační technologie *(Digitální technologie)*
- **IVP** – Individuální vzdělávací plán
- **MŠMT** – Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy České republiky
- **OMJ** – Odlišný mateřský jazyk *(Děti s nedostatečnou znalostí českého jazyka)*
- **OŠD** – Odklad školní docházky
- **OVU** – Očekávané výstupy vzdělávání podle národního kurikula
- **PLPP** – Plán pedagogické podpory
- **POPR** – Plán osobního profesního rozvoje pedagoga
- **PŠD** – Povinná školní docházka
- **RVP PV** – Rámcový vzdělávací program pro předškolní vzdělávání
- **SVP** – Speciální vzdělávací potřeby dětí
- **ŠVP** – Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání

🏢 Partnerské organizace a instituce

- **MAS** – Místní akční skupina *(MAS Svatojiřský les)*
- **MŠ** – Mateřská škola *(MŠ Netřebice)*
- **PPP** – Pedagogicko-psychologická poradna
- **SPC** – Speciálně pedagogické centrum
- **VŠJ** – Vedoucí školní jídelny
- **ZŠ** – Základní škola